

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

PL. ÚS 63/07-7

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí pléna 16. mája 2007 vo veci sťažnosti S., B., ktorou namietala neústavnosť a nezákonnosť volieb do orgánov samosprávy obcí konaných 2. decembra 2006, takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť S. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 15. decembra 2006 doručená sťažnosť S., B. (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namietala neústavnosť a nezákonnosť volieb do orgánov samosprávy obcí konaných 2. decembra 2006. Sťažovateľka uviedla, že ako kandidujúca politická strana sa zúčastnila volieb do orgánov samosprávy obcí konaných 2. decembra 2006. V súlade so zákonom Slovenskej národnej rady č. 346/1990 Zb. o voľbách do orgánov samosprávy obcí v platnom znení (ďalej len „volebný zákon“) delegovala jedného člena a jedného náhradníka do Ústrednej volebnej komisie, predseda vlády Slovenskej republiky ich však odmietol akceptovať.

Podľa názoru sťažovateľky *„Uznesenia Ústrednej volebnej komisie boli nezákonné*

a neústavné nakoľko došlo k nerešpektovaniu článkov 30 a 31 Ústavy Slovenskej republiky.“

Ako skutočnosti odôvodňujúce jej tvrdenie uviedla najmä:

«Ústredná volebná komisia plní úlohy podľa § 12 Volebného zákona a sťažovateľovi bola odopretá táto možnosť, pričom sťažovateľ splnil v rovnakej miere podmienky zákona ako ostatné politické strany, ktorých delegáti boli predsedom vlády Slovenskej republiky akceptovaní. (...)

Volebný zákon v § 11, ods. 4 hovorí o vytváraní volebných orgánov, pričom špecifikuje, že „Volebné komisie sa utvoria z rovnakého počtu zástupcov politických strán a politických hnutí (...).“ Vychádzajúc z uvedeného sme prieskumom po celom Slovensku zisťovali nakoľko splnili podmienky zákona, tak ako to požadoval predseda vlády aj ostatné politické strany, ktorých zástupcovia majú členov v ÚVK a nepodarilo sa nám minimálne u štyroch členov ÚVK potvrdiť, že splnili uvedenú podmienku. Nakoľko uvedenú situáciu riešilo aj v minulosti Ministerstvo vnútra usmernením, ktoré by umožňovalo účasť aj takých politických strán, ktoré neboli schopné splniť zákonnú podmienku, keďže povytvárali po celom Slovensku divoké koalície, domnievame sa, že tak bolo aj v tomto prípade. Pokiaľ ale nastal tento prípad a napriek tomu nebol delegát S. akceptovaný, došlo k porušeniu ústavných a zákonných práv sťažovateľa.»

Sťažovateľka na základe uvedeného navrhla:

„aby ÚS SR po predbežnom prerokovaní prijal túto sťažnosť uznesením na ďalšie konanie a po vykonaní dokazovania vo veci samej vydal nález zodpovedajúci závažnosti porušenia ústavnosti a zákonnosti volieb v súlade s § 63 ods. 1, písm. c).“

S poukazom na ustanovenie § 30 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) sťažovateľka požiadala o ustanovenie právneho zástupcu na konanie pred ústavným súdom.

II.

Ústavný súd podľa ustanovenia § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v ustanovení § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Podľa čl. 129 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) ústavný súd rozhoduje o ústavnosti a zákonnosti volieb prezidenta Slovenskej republiky, volieb do Národnej rady Slovenskej republiky, volieb do orgánov územnej samosprávy a volieb do Európskeho parlamentu.

Podľa ustanovenia § 59 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť pre neústavnosť alebo nezákonnosť volieb do Národnej rady Slovenskej republiky, do Európskeho parlamentu alebo do orgánu miestnej samosprávy alebo proti výsledku volieb môže podať okrem navrhovateľov uvedených v § 18 ods. 1 písm. a) až e) aj politická strana, ktorá sa na voľbách zúčastnila (...).

Podľa § 63 ods. 1 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže

- a) vyhlásiť voľby za neplatné,
- b) zrušiť napadnutý výsledok volieb,
- c) zrušiť rozhodnutie volebnej komisie a vyhlásiť za zvoleného toho, kto bol riadne zvolený,
- d) sťažnosť zamietnuť.

Predmetom sťažnosti je námietka sťažovateľky pre neústavnosť a nezákonnosť volieb do orgánov samosprávy obcí konaných 2. decembra 2006. Sťažovateľka tvrdí, že došlo k porušeniu jej základných práv podľa čl. 30 a 31 ústavy, pretože predseda vlády Slovenskej republiky neakceptoval delegáta a náhradníka, ktorých delegovala do Ústrednej volebnej komisie, hoci pre ich nomináciu splnila podmienky stanovené volebným zákonom.

Navrhla, aby ústavný súd vo veci neústavnosti a nezákonnosti volieb rozhodol tak, že zruší rozhodnutie Ústrednej volebnej komisie a vyhlási za zvoleného toho, kto bol riadne zvolený.

Podľa čl. 30 ods. 4 ústavy občania majú za rovnakých podmienok prístup k voleným a iným verejným funkciám.

Podľa čl. 31 ústavy zákonná úprava všetkých politických práv a slobôd a jej výklad a používanie musia umožňovať a ochraňovať slobodnú súťaž politických síl v demokratickej spoločnosti.

Ústavný súd už vo svojom rozhodnutí sp. zn. PL. ÚS 21/94 uviedol, že nezákonnosť volieb musí byť v konaní o volebných veciach podľa § 59 a nasl. zákona o ústavnom súde dokázaná a musí byť v príčinnej súvislosti s takým následkom porušenia práva, ktoré je v konečnom dôsledku porušením ústavného volebného práva a jeho princípov (PL. ÚS 21/94).

Sťažovateľka namieta porušenie slobodnej súťaže politických síl z dôvodu neakceptácie jej delegáta a náhradníka do Ústrednej volebnej komisie predsedom vlády Slovenskej republiky a na základe toho žiada, aby ústavný súd zrušil bližšie neoznačené rozhodnutie Ústrednej volebnej komisie.

Ústavný súd konštatuje, že na základe skutkového stavu, ktorý uviedla sťažovateľka, nie je možné vydať také rozhodnutie, ktorého sa v petite sťažnosti domáha, pretože

sťažovateľka vo svojej sťažnosti nenapáda konkrétnu voľbu do orgánu územnej samosprávy, v rámci ktorej by ústavný súd mohol posúdiť jej nezákonnosť a neústavnosť.

Inými slovami, na základe tých skutočností, ktoré sťažovateľka uviedla, sa nemôže domáhať toho, čo žiada v petite sťažnosti.

V súvislosti so sťažovateľkinou námietkou porušenia označených základných práv Ústrednou volebnou komisiou ústavný súd poznamenáva, že volebné komisie sú inštitúciami verejnej správy za predpokladu, že činnosť, ktorú vykonávajú je správnu činnosťou vykonávanou vo verejnom záujme. Príprava a zabezpečovanie volieb je vo verejnom záujme, preto vytvorenie orgánu verejnej moci, akým je volebná komisia, zaraďuje tento orgán medzi orgány verejnej moci (mutatis mutandis PL. ÚS 19/98 a IV. ÚS 219/04).

Podľa čl. 142 ods. 1 ústavy súdy rozhodujú v občianskoprávných a trestnoprávných veciach; preskúmajú aj zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy a zákonnosť rozhodnutí, opatrení alebo iných zásahov orgánov verejnej moci, ak tak ustanoví zákon.

Podľa ust. § 7 ods. 2 OSP súdy preskúmajú aj zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy a zákonnosť rozhodnutí, opatrení alebo iných zásahov orgánov verejnej moci, pokiaľ ich podľa zákona neprejednávajú a nerozhodujú o nich iné orgány.

Podľa § 244 ods. 2 OSP v správnom súdnictve preskúmajú súdy zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov štátnej správy, orgánov územnej samosprávy, ako aj orgánov záujmovej samosprávy a ďalších právnických osôb, ako aj fyzických osôb, pokiaľ im zákon zveruje rozhodovanie o právach a povinnostiach fyzických a právnických osôb v oblasti verejnej správy.

Zo skutkového stavu uvedeného sťažovateľkou a citovaných právnych predpisov vyplýva, že sťažovateľka mohla využiť právny prostriedok ochrany svojich základných práv podaním žaloby na všeobecnom súde.

Sťažovateľka požiadala o ustanovenie advokáta v konaní pred ústavným súdom, žiadosť však bližšie neodôvodnila.

Podľa § 31a zákona o ústavnom súde v spojení s § 30 a § 138 ods. 1 OSP môže ústavný súd ustanoviť fyzickej osobe alebo právnickej osobe právneho zástupcu, advokáta, ak taká osoba o to požiadala, ak to odôvodňujú jej pomery a nejde o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti. Tieto tri predpoklady na ustanovenie zástupcu v konaní pred ústavným súdom musia byť splnené súčasne. Ak hoci len jeden z týchto predpokladov nie je splnený, nemožno žiadosť o ustanovenie právneho zástupcu vyhovieť.

Keďže vo veci ide najmä o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti, neboli naplnené všetky predpoklady na ustanovenie zástupcu v konaní o sťažnosti.

V zmysle ustálenej rozhodovacej činnosti ústavného súdu jedným z dôvodov odmietnutia sťažnosti je zjavná neopodstatnenosť, ktorú možno vysloviť, ak ústavný súd nezistí priamu príčinnú súvislosť medzi namietaným postupom štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sťažovateľ namieta (napr. I. ÚS 54/98, II. ÚS 214/05, III. ÚS 248/05, PL. ÚS 28/06).

Podľa ustanovenia § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Ako vyplýva z citovaného ustanovenia § 244 ods. 2 OSP, o námietkach sťažovateľky, ktoré boli predmetom sťažnosti, mal rozhodovať všeobecný súd v správnom súdnictve, čo znamená, že ústavný súd má nedostatok právomoci na preskúmanie sťažnosti sťažovateľky.

Z uvedených dôvodov rozhodol ústavný súd tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 16. mája 2007